

Annika Silde

Saatja: Marge Mägi
Saatmisaeg: neljapäev, 11. juuni 2026 14:04
Adressaat: Annika Silde
Teema: Ed: Ohvriabi klienditeekonna uuring Sotsiaalkindlustusametile

Saatja: Kati Uusmaa - ETAG <kati.uusmaa@etag.ee>
Saatmisaeg: neljapäev, 11. juuni 2026 14:01
Adressaat: Marge Mägi <marge.magi@sotsiaalkindlustusamet.ee>
Koopia: Berit Pilden-Sarv - ETAG <berit.pilden-sarv@etag.ee>; Marten Juurik - ETAG <marten.juurik@etag.ee>
Teema: Vs: Ohvriabi klienditeekonna uuring Sotsiaalkindlustusametile

Tähelepanu! Tegemist on väljastpoolt asutust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Tere!

Marten saatis mulle Teie küsimuse edasi.

Alloleva selgituse põhjal ei küsita kõnealuses uuringus andmeid terviseinfosüsteemist ja seetõttu ei kohaldu tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) tervishoiusüsteemist andmete väljastamise sätteid, sh eetikakomitee kooskõlastuse nõue. Esitatud andmete põhjal võib järeldada, et soovitud andmed ei ole kantud andmekogusse, millest andmete väljastamist reguleeriks mõni eriseadus (või ka vastava andmekogu põhimäärus). Isegi kui need andmed oleksid faktiliselt kantud/dubleeritud ka tervise infosüsteemi, ei kuulu need viimase andmekoosseisu ja nende puhul ei saa nõuda TTKS järgimist. Seetõttu tuleb lähtuda isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lõigetes 5 ja 5.1 poliitika kujundamise eesmärgil tehtavatele täidesaatva riigivõimu uuringutele ja analüüsidele kehtestatud reeglitest.

Viidatud sätete kohaselt on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid, enne selle töötlemise algust kontrollib AKI IKS § 6 tingimuste täitmist. IKS § 6 lg 5.1 kohaselt ei kohaldata eetikakomitee kontrolli kohustust, mis muidu laieneb eriliiki isikuandmete töötlemisele, täidesaatva riigivõimu analüüsidele ja uuringutele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Küll aga on AKI-l võimalus konsulteerida teaduseetika komiteega, kui nende hinnangul vajab poliitika kujundamiseks tehtav uuring veel täiendavat hindamist.

Käesoleva uuringu puhul on Aki kontrollinud tingimuste täitmist ja konsulteerinud ka teaduseetika komiteega ning sellega on täidetud IKS § 6 tingimused andmete töötlemiseks.

Lisanüansina on sotsiaalkindlustusamet esitatud info põhjal küsitud andmete vastutav töötleja. Ohvriabi seaduse (OAS) § 14 lõike 2 punkti 1 kohaselt on ohvriabiteenuste, sh seksuaalvägivalla kriisiabi teenuse korraldamine Sotsiaalkindlustusameti ülesanne. OAS § 15 lõike 3 kohaselt võib sotsiaalkindlustusamet seksuaalvägivalla kriisiabi osutamise teenuse haldusülesande halduslepinguga anda ka teisele isikule, kelleks käesolevas juhtumis on haiglad. Eelduslikult määrab Sotsiaalkindlustusamet haldusülesannet volitades kindlaks ka teenuse osutamise eesmärgid ja vahendid ning annab ülesande täitmiseks juhiseid. Ilmselt oleks mõistlik andmekaitsealised nüansid halduslepingut sõlmides kokku leppida.

Loodan, et saate uuringuga edasi minna

Heade soovidega

Kati Uusmaa

jurist

Administratsioon

[SA Eesti Teadusagentuur](#)

+372 731 7342

Saatja: Marge Mägi <marge.magi@sotsiaalkindlustusamet.ee>

Saadetud: teisipäev, 2. juuni 2026 08:41

Adressaat: Marten Juurik - ETAG <marten.juurik@etag.ee>

Teema: Vs: Ohvriabi klienditeekonna uuring Sotsiaalkindlustusametile

Tähelepanu! Tegemist on välisvõrgust saabunud kirjaga.
Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Tere

Seksuaalvähivalla kriisiabi teenuse osas on kaks olulist erisust:

1. Teenuse korraldamine – ohvriabi seaduse kohaselt korraldab teenust Sotsiaalkindlustusamet.
2. Teenuse rahastamine – ohvriabi seadusest tulenevalt rahastab Sotsiaalkindlustusamet seksuaalvähivalla kriisiabi teenuse neid komponente, mida Tervisekassa ei rahasta, näiteks arsti valmisolekutasu seksuaalvähivalla ohvri vastuvõtmiseks.

Seksuaalvähivalla kriisiabi teenus on üks riiklikest ohvriabi teenustest, mida reguleerib [ohvriabi seadus](#). Ohvriabi seaduse § 14 kohaselt on ohvriabi teenuste korraldajaks Sotsiaalkindlustusamet. Sotsiaalkindlustusametil on õigus anda erinevate ohvriabiteenuste osutamisega seotud ülesandeid halduslepinguga üle partneritele. Seda on tehtud seksuaalvähivalla kriisiabi teenuse puhul.

Teenuse osutamise halduslepinguga üleandmine ei muuda ohvriabi teenust tervishoiuteenuseks, kuigi teenus sisaldab mõningaid tervishoiuteenuse komponente, nt meditsiiniline läbivaatus, analüüside kogumine. Samuti ei tähenda halduslepingu sõlmimine, et seksuaalvähivalla kriisiabikeskustele antakse üle teenuse seadusest tulenev korraldamise õigus. Üle antakse üksnes teenuse osutamisega seotud ülesanded. Teenuse korralduse üle otsustab Sotsiaalkindlustusamet ning koostöös Sotsiaalministeeriumiga on nähtud vajadust uurida ohvriabi teenuste mõju ja kasutajakogemust.

Teenuse osutamiseks on Sotsiaalkindlustusametil sõlmitud halduslepingud viie haiglaga: Lääne-Tallinna Keskhaigla, Pärnu Haigla, Kuressaare Haigla, Ida-Viru Keskhaigla, Tartu Ülikooli Kliinikum. Parterid on valitud hanke tulemusena. Teenust osutavad haiglates vahetult meditsiinitöötajad ja ohvrite pöördumised sisestatakse muu hulgas ka tervishoiuasutuse infosüsteemi haigusloona. Teenuse need osad, mida haigla osutab tavapäraste tervishoiuteenuste raames, on Tervisekassa rahastatavad. Seetõttu esitavad haiglad nende teenuseosade eest arve Tervisekassale ning Sotsiaalkindlustusametile esitatakse arve vaid nende teenuse komponentide eest, mis on OASis seksuaalvähivallaohvrite toetamiseks kirjeldatud ja jäävad tavapärasest tervishoiuteenusest välja ning mida Tervisekassa ei rahasta.

Meile teadolevalt sisestavad haiglad pöördunud ohvri andmed terviseinfosüsteemi, kuid seal ei ole eraldi märget „seksuaalvägivalla kriisiabikeskuse patsient“. Seetõttu ei ole meile teadaolevalt võimalik TEHIKU kaudu vajalikke andmeid välja võtta.

Sotsiaalkindlustusametile esitatava arve aluseks on eelmisel kuul lepingu täitmise kohta esitatud ning Sotsiaalkindlustusameti kinnitatud aruanne. Tegemist on statistilise kokkuvõttega eelmisel kuul teenust saanud isikute mitteisikustatud andmete kohta.

Seksuaalvägivalla kriisiabi teenuse osutamise raames tuleb ohvri olukord ja seisnud dokumenteerida. Selleks täidetakse ohvri läbivaatuse protokoll, mis sisaldab kliendi andmeid. Ohvriabi seaduse seletuskirjas on märgitud: „Ohvri olukord ja seisund tuleb kriisiabikeskustes täpselt dokumenteerida, sest see võib olla vajalik sündmuste tõendamisel“ (§ 21 lõike 2 punkti 1 selgitus).

Läbivaatuse protokolle säilitatakse haiglates paberkandjal ning need skaneeritakse haigla arvutis turvatud kettale. Nende andmete põhjal esitavad haiglad Sotsiaalkindlustusametile halduslepingu alusel nõutud statistilise kokkuvõtte teenust saanud inimeste kohta. Soovime saada klientide andmed just nende protokollide alusel, mitte tervishoiuinfosüsteemist.

Uuringusse soovime kaasata ainult ohvriabi seksuaalvägivalla kriisiabi saanud kliendid. 2025. aastal pöördus selle teenuse saamiseks haiglatesse kokku 268 inimest.

Tervitades

Marge

Saatja: Marten Juurik - ETAG <marten.juurik@etag.ee>

Saatmisaeg: neljapäev, 28. mai 2026 15:22

Adressaat: Marge Mägi <marge.magi@sotsiaalkindlustusamet.ee>

Koopia: Annika Silde <annika.silde@sotsiaalkindlustusamet.ee>

Teema: Vs: Ohvriabi klienditeekonna uuring Sotsiaalkindlustusametile

Tähelepanu! Tegemist on väljastpoolt asutust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Tere

Ma edastasin küsimuse meie juristile ja me arutema seda täiendavalt, enne kui lõplikult vastame. Sooviksin siiski täpsustada, kas haiglatelt soovitud andmed on tõesti terviseinfosüsteemis? TTKS § 59⁴ käib just terviseinfosüsteemist andmete väljastamise kohta, kuid ei puuduta muid andmepäringuid haiglatele. Taotluses on kirjas: "*Seksuaalvägivalla kriisiabikeskustesse pöördunute isikuandmed (toodud punktis 9.2) saadakse päringuga igalt haigalt, kus asub seksuaalvägivalla kriisiabikeskus.*" Kui tegemist oleks terviseinfosüsteemi päringuga, tuleks päring esitada minu teada TEHIKu kaudu - neid andmeid ei anna haiglad ise uurijatele.

Abiks oleks ka üldisem selgitus selle kohta, kuidas kriisiabikeskused toimivad - milline on keskuse toimimises haigla roll ja milline sotsiaalkindlustusameti roll?

Lugupidamisega

Marten Juurik

teaduseetika valdkonna juht

SAO teaduseetika valdkond

[SA Eesti Teadusagentuur](#)

+372 731 7381

Saatja: Marge Mägi <marge.magi@sotsiaalkindlustusamet.ee>

Saadetud: kolmapäev, 27. mai 2026 16:25

Adressaat: Marten Juurik - ETAG <marten.juurik@etag.ee>

Koopia: Annika Silde <annika.silde@sotsiaalkindlustusamet.ee>

Teema: Ohvriabi klienditeekonna uuring Sotsiaalkindlustusametile

Tähelepanu! Tegemist on välisvõrgust saabunud kirjaga.
Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Tere

11.03.2026 andis teaduseetika komitee AKI-le arvamuse SKA tellimisel läbiviidava poliitika kujundamise uuringu „Ohvriabi klienditeekonna uuring Sotsiaalkindlustusametile“ alusel isikuandmete töötlemiseks (kliendiandmete saamine seksuaalvägivalla kriisiabikeskustelt eesmärgiga ohvriabiteenuse kliente intervjuuerida). Kuigi 16.03.2026 andis AKI loa nimetatud uuringu tegemiseks, on SKA-l tekkinud praktiline probleem andmete saamisega.

Nimelt haiglad (eelkõige Tartu Ülikooli Kliinikum) on seisukohal, et AKI loast ei piisa ning uuringu lubatavust peab hindama ja loa andma teaduseetika komitee. Kliinikumi hinnangul ei piisa AKI-poolsest konsultatsioonist komiteega tuginedes tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59⁴. SKA on lähtus IKS § 6 lõikest 5, kuna tegemist on poliitika kujundamise eesmärgil tehtava uuringu, mitte teadusuuringuga ning seetõttu taotlesime AKI luba.

Et saaksime võimalikult kiiresti oma edasisi tegevusi planeerida, palun teilt hinnangut, kas hetkel piisab AKI loast IKS § 6 lg 5 alusel või on uuringu läbiviimiseks vajalik siiski teaduseetika komitee luba AKI loa asemel?

Manuses ka AKI luba lisadokumentidega.

Lugupidamisega

Marge Mägi

õiguse talituse juhataja

üldosakond

Sotsiaalkindlustusamet

54720389

www.sotsiaalkindlustusamet.ee

See kiri ja manused võivad olla konfidentsiaalsed. Kui olete saanud kirja eksikombel, ei tohi te selle alusel midagi ette võtta ega seda levitada. Palun teavitage kirja saatjat eksitusest ning kustutage kiri.